ФОРУМ ЗА МЕЃУЕТНИЧКА ИНТЕГРАЦИЈА ВО ОБРАЗОВАНИЕТО НА НАСТАВНИЧКИТЕ ФАКУЛТЕТИ ВО МАКЕДОНИЈА
28 јануари, 2014

Спроведување на промените за меѓуетничко интегрирано образование во одделните наставни предмети и можности за хармонизација на содржините и методите

Проф. д-р Соња Петровска
Факултет за образовни науки – Штип

Претпоставка: Меѓуетнички интегрирано образование – потреба и нужност на македонското општество

Моќта и дострелот на образованието во смисла на развој на интеркултурализмот како потреба за хуманизација на современото општество.

ФАКТИ:

- Образованиете како потсистем на општествениот систем има историски контекст, тоа се одвива во рамки на културни традиции, политички, економски и социјални средини кои се фундирани во минатото и можеби немаат врска со сегашниот момент.
- Образование има социјална основа, тоа е обликувано од општествените сили, но и создава социјални последици кои се протегаат и надвор од ѕидовите на училницата и училиштето.
- Образование има и политичка димензија, тоа е под влијание на одлуките на политичките власти и форми на квалитетот на политичкиот живот во општеството.

Училиштата и наставниците – значајни фактори за градење на интеркултурно општество

Македонски образовен контекст – основа за развој на етнички интегрирано образование:
Закон за основно образование, Концепција за деветгодишно основно образование, Наставни програми.
Заклучок:Експлицитна тенденденција за хуманизација на педагошката дејност изразена низ определби за почитување на човековите права и слободи и недискриминација (принципи и цели на нашето основно образование, индикатори за вреднување на квалитетот на работата на училиштата посебно во подрачјата: Положба на учениците и Училишна клима).

Македонски образовен контекст – основа за развој на етнички интегрирано образование:

Иницијално образование на одделенските наставници

1. Студиски предмети: Мултикултурно образование, Инклузивно образование, Етика, Религиски системи, Организација на училишна установа (Низ овие предмети се третира мултикултурализмот на теориско, сознајно и практично ниво со цел да се подготват наставниците за соочување со континуираниот пораст на диверзитетот, по различни основи – социјален, културен, етнички, на учениците и нивно оспособување за живеење во мултикултурно, инклузивно и толерантно општество.

2. Предметни програми на педагошките и дидактичко методичките дисциплини .

ФАКТИЧКА СОСТОЈБА ВО ОБРАЗОВАНИЕТО НА СИТЕ НИВОА
(Резултати/исходи)

1. НАШИТЕ ДЕЦА И МЛАДИ СЕ ПОМАСОВНО ЖИВЕАТ „ЗАРОБЕНИ“ ВО СВЕТОТ НА СВОИТЕ ЕТНИЧКИ КУЛТУРИ!
2. ЗАРОБЕНОСТА ПО ДЕФИНИЦИЈА ПРЕДИЗВИКУВА ГНЕВ, ОСАМЕНОСТ И РАЗВИВА НЕГАТИВНИ МЕХАНИЗМИ ЗА ОДБРАНА ВТЕМЕЛЕНИ НА СТАВОТ – ОНОЈ ДРУГИОТ Е ВИНОВЕН!

Постои потреба за развој на интеркултурното образование и образование за развој на интеркултурализмот

Интеркултурно образование:

- **Подобро разбирање на културите,**

- Комуникација меѓу луѓе кои припаѓаат на различни култури,

- **Флексибилен став кон културните различности во дадено општество,**

- **Подготвеност кај луѓето активно да се вклучат во социјална интеракција со луѓе од други култури и препознавање на основните карактеристики на човековата природа како нешто што за сите е заедничко.** (Ouellet, F. 1991)

Образование за развој на интеркултурализам

Компетентен наставник: знаења, способности, вештини и ставови.

Предлог за осовременување на предметната програма по – Училишна педагогија (Одделенска настава)

Постојни:

Цели/компетенции

- Стекнување на знаења, вештини и способности за планирање, организирање, реализирање и вреднување на воннаставните воспитно - образовни активности.

Содржини

- Структура и воспитно образовна моќ на воннаставните активности во основното училиште.

Промени:

Збогатување на содржината со примери за практична имплементација на активности кои помагаат за развој на кометенциите на наставниците за работа во мултикултурна средина и со теориски сознанија во врска со карактеристиките на зеднички воннаставни активности на етнички/јазично мешани групи на ученици (општествено корисна работа, културни активности, екскурзии, натпревари, проекти...)

- **Постојни:**
- **Цели/компетенции**
- Стекнување на знаења, вештини и способности за развојно планирање и развој и структурирање на годишна програма;
- **Содржини**
- Основни детерминанти на училишната структура, култура и клима; Карактеристики на училишниот менаџмент;
- Планирање и програмирање на работата на училиштето - развојно планирање и годишна програма (организациски и педагошки карактеристики на процесот).
- **Промени:**
- **Содржини во врска со индикатори за мерење на квалитетот на работата на училиштето по однос на неговите капацитети за развој на интеркултуралноста и пристапи и фази во процесот на создавање на интеркултурни училишта (Banks, 1999; *Paul C. Gorski*, 2000).**